

[Lembourn.]

Man skal være meget varsom med sprog, og for Grønlands vedkommende må man vist sige, at sproget er den grønlandsk-eskimoiske kulturs fornemste udtryk. Der findes andre musiske udtryk for den grønlandsk-eskimoiske kultur, men sproget er vel nok det udtryk, der har udviklet sig mest. Der er noget mystisk ved sprog; der er nemlig en vekselvirkning mellem holdning og sprog, ikke sådan at sproget altid er en følge af holdningen, men holdningen påvirkes af sproget; og hvis dette er begyndelsen til en opløsning af det grønlandske sprog, fører det også til en opløsning af noget af det, som er karakteristisk for grønlandsk-eskimoisk holdning. Jeg må derfor stille mig meget skeptisk over for denne del af lovforslaget. Bortset fra dette kan det konservative folkeparti imidlertid love en positiv behandling.

Lovforslaget om ungdomsklubber er også rimeligt, fornuftigt og nødvendigt. Jeg vil imidlertid gerne anmode ministeren om at tage et problem med ind under dette forslag. Mit partis ordfører i Grønlandssager, hr. Ninn-Hansen, har for nylig i en kronik peget på, at der er et specielt problem for grønlandske familier, der flyttes fra udsteder ind til byerne, et problem, som hovedsagelig består i, at man ikke har arbejdsmæssige forudsætninger for at tilpasse sig et delvis industrialiseret bymiljø, og at man måske derfor har hårdt brug for en art omskoling — ikke sådan som vi forstår det, men i hvert fald noget i den retning. Jeg vil gerne spørge ministeren, om man kunne tænke sig at udvide ungdomsklubbernes målsætning en smule, så at klubberne får lidt videre rammer end her-nede, om man kunne tænke sig at tillægge dem visse uddannelsesmæssige opgaver, om man kunne tænke sig, at familien som sådan kunne få adgang til måske senior-klubberne, og at man dér foruden de fritidsmæssige opgaver, som selvfølgelig er de vigtigste, kunne tage nogle af de omskolingsproblemer op, som stadig flere indflyttede familier møder.

Med dette spørgsmål, som jeg gerne vil have behandlet i udvalget, kan mit parti tilsige en yderst velvillig behandling af lovforslaget.

Kirkegaard: I den skriftlige fremsættelse af det lovforslag om Grønlands skolevæsen, som vi her har til første behandling, giver ministeren udtryk for — i øvrigt sådan som det er blevet nævnt af hr. Dupont — at det fortsat må være målet, at grønlænderne efterhånden selv overtager samfundsopgaverne. På mit partis vegne kan jeg give fuld tilslutning til det synspunkt; det er det mål, vi må fastholde, og som vi i samarbejde med den grønlandske befolkning må søge at nå. Uden tvivl har i så henseende en god skole, tilpasset Grønlands særlige forhold, en afgørende betydning, ja, man kan vist roligt sige, at uden en sådan skole kan vi simpelt hen ikke nå det mål, vi stiler mod.

Den grønlandske befolkning er jo midt i en omfattende omstillingsproces. Det er ikke ganske let at omstille sig fra en fangers ret frie tilværelse til den mere bundne som medarbejder ved f. eks. en fabriksvirksomhed. En sådan virksomhed kræver en jævn arbejdsrytme, så og så mange timer hver dag, og opfyldes det krav ikke, bliver udbyttet ikke tilfredsstillende, så kan vi ikke nå det økonomiske resultat, som betinger fortsat fremgang. Hvis der i så henseende er visse vanskeligheder i Grønland for tiden, vil ad åre en god skole utvivlsomt være med til at fremkalde forståelse for, at der er en nøje sammenhæng mellem mange tilsyneladende forskellige problemer.

Under et besøg i Grønland har jeg overværet adskillige forhandlinger mellem kommunalbestyrelser og repræsentanter for lokale fiskerierorganisationer. Særlig blandt de yngste medlemmer af disse råd og organisationer har jeg sporet en betydelig forståelse for nødvendigheden af en anden arbejdsdeling i Grønland end den, der hidtil har været gældende. Selvfølgelig skal fortsat mange mennesker fiske, mens andre skal viderebehandle den fangst, som ilandbringes, men grønlænderne lægger også vægt på — og jeg siger heldigvis — at mange flere end hidtil skal have en uddannelse f. eks. som håndværker; det er jo klart, at grønlænderne ønsker efterhånden selv at bygge deres egne huse.

En god undervisning i skolerne vil utvivlsomt videreudvikle en forståelse for det, jeg her har nævnt, idet jeg går ud fra, at den slags samfundsopgaver vil indgå i